

A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára

125 éves

(Történeti áttekintés)

HÉBERGER Károly

Az egyetemeken folyó oktató-nevelő és tudományos kutatómunka színvonala egyértelműen tükröződik az egyetemi könyvtárak tevékenységében. Az egyetemi könyvtárak története ezért elválaszthatatlan az egyetemek kialakulásától és fejlődésétől.

Egyetemünk elődintézménye, az Institutum Geometrico-Hydro-technicum, 1782-ben alakult meg a Tudományegyetem keretében. E mérnökképző intézetben szereztek oklevelet azok a vízi mérnökök, akik a XIX. század első felében a hazai folyamszabályozási és ármentesítési munkákat végezték: Vedres István, Beszédes József, Lányi Sámuel, Vásárhelyi Pál és mások.

A XIX. század harmadik évtizedétől, főleg az osztrák-cseh tartományokban kibontakozó ipari forradalom és polgárosodás hazánkban is előtérbe állította az iparosodást. Megfogalmazódott egy műegyetem igénye (1). Az uralkodó azonban az osztrák ipari érdekeltségek hatására csak egy középfokú ipariskola felállítását engedélyezte 1846-ban, József Ipartanoda elnevezéssel.

Ha könyvtárunk történetét kutatjuk, ezekre az előzményekre kell visszatekintenünk. A Mérnök Intézet, mivel maga is szűkösen volt elhelyezve, nem rendelkezett könyvtárral. A mérnökhallgatók és a tanárok is az Egyetemi Könyvtárat használták. Az Ipartanoda alapításakor azonban azonnal jelentkezett az igény önálló könyvtárra. Az Ipartanoda első igazgatója, Karácsony Mihály, már a megnyitást követő hónapban felterjesztést írt a Helytartótanácsnak, melyben ma is érvényes indokolással igényli a könyvek és folyóiratok beszerzését (2). A Helytartótanács azonban nem biztosította ehhez a pénzügyi fedezetet, a beiratkozási díjakból befolyt összeg pedig nem volt elegendő könyvtáralapításra.

Az 1848-49-es polgári forradalom és szabadságharc idején az Ipartanoda nehéz körülmények között működött. Karácsony igazgató a forradalmi hangulaton felbátorodva, 1848. március 2-án, erélyes felterjesztésben követeli a könyvtár alapítását. Az intézet ifjúsága résztvett a pesti tüntetésekből, és 1848. április 9-én 12 pontos petíciót fogadott el. Ennek 4. pontja szószerint: "Az ösztümegyetem igényeinek megfelelő könyvtár, s ennek tanulók általi használhatása" (3).

A petíció kiadatását követő harmadik napon az Ipartanoda megkapta a márciusi felterjesztésben kért 500 forintot a könyvtár alapítására. Eötvös József pedig, az első felelős magyar kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere, 1848. május 9-én könyveket küld az Ipartanodának. Ezek a könyvek képezik a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára legrégebb leltárkönyvének 1. sz. tételét. Ezt az időpontot tekintjük a Műegyetemi Könyvtár hivatalosan elfogadott alapítási idejének.

A SZABADSÁGHARCTÓL A KIEGYEZÉSIG

A szabadságharc bukása után az Ipartanoda és könyvtára válságos helyzetbe került. Megvonják az évi 500 forintos könyvbeszerzési támogatást, a könyvek, folyóiratok vásárlását ismét csak a beiratási díjakból fedezik. A könyvtár a nehéz években is fejlődik. Ez időből nincsenek pontos adataink, de a beiratási díjak összegéből számítva, 1856 végén 600-700 mű lehetett a könyvtár állománya (4).

A Mérnöki Intézet és az Ipartanoda 1850-ben végrehajtott egyesítése után az intézet vezetője Mayer Lambert lesz, aki a könyvtár ügyeit is intézi.

1853 októberében Mayer igazgató az intézet egyik tanárát Veisz (Vész) János könyvtárnokká nevezi ki. Ő volt az első tanár-könyvtárosunk. A könyvtár hagyatékából is gyarapodott, nyilván ez is indokolta a könyvek kezelésére felelős személy kijelölését. Valamelyest javult az intézet helyzete, amikor 1856-tól József Politechnikummá alakult. A könyvállomány az 1859/60-as tanévben 890, az 1860/61-es tanévben pedig 1247 mű volt. A könyvtár állományát ekkor már külön helyiségben tárolták. A vételből eredő gyarapodás kismértékű volt. A könyvtári állomány növelése érdekében ajándékkérő levelekben fordultak különböző intézményekhez.

Vész János 1867-ben válik meg a könyvtártól, amikor is Fölser Istvánt, az ábrázoló geometria helyettes tanárát nevezik ki utódának. Tisztét három évig tölti be. Vezetése alatt nagyjelentőségű esemény történik a könyvtár életében. Az eddigi prézens könyvtárat 1869. november 1-én megnyitják a hallgatóság előtt. A megnyitás előtt elkészítették és kinyomtatták a könyvtárhasználat szabályzatát. Ez volt a könyvtár legrégebben publikált dokumentuma (5).

A JÓZSEF MÜEGYETEM PESTEN

A kiegyezés után az ipari fellendülés hatása az oktatásban is jelentkezik. Az 1871-es évben az egyetemi rangra emelt József Müegyetemen megalakult a Gépészmérnöki, a Vegyészmérnöki és az Építészmérnöki Kar. Az egyetem első megválasztott rektora, Stoczek József, székfoglaló beszédében (6) az elért eredmények között büszkén említi a Müegyetem könyvtárának gyűjteményét.

A Müegyetemi Könyvtár vezetőjévé 1870. november 8-án Wartha Vincét, a kémiai technológia hazai megalapítóját nevezik ki. Nagy pontossággal, ügybuzgalommal lát munkához. Első jelentős ténykedése - könyvtári revízióval összekötve - a könyvtár címjegyzékének összeállítása. A címjegyzék előszavában Wartha közli, hogy az állomány 3783 mű kb. 25 000 kötetben.

A könyvtárba ez idő tájt 124 tudományos folyóirat járt. Az 1871-es évtől állami dotációként a könyvtár évenként 3000 forintban részesül, mely összeghez még a beiratási díjak járulnak. Mivel a hallgatók száma is emelkedik, a beiratási díjak már jelentékenyen növelik a beszerzéseket. A könyveket a Wartha Vince által kidolgozott szakrendben tárolják.

Az országgyűlés 1871. évi költségvetési vitáján elhatározták, hogy a József Müegyetemet Pestre kell költöztetni.

Az 1872/73-as tanév ennek megfelelően már Pesten kezdődött. A könyvtárat a Két nyul utca 13.sz. alatti Schönberg-házban helyezik el. A könyvtár most már megfelelő feltételekkel rendelkezik, s gyorsan fejlődik, évenként 300-500 művel gyarapszik. A korabeli adatok az egyetem hallgatóinak aktív könyvtárhasználatát bizonyítják. Az olvasók száma (7) az 1871/72-es tanévi 3630-ról az 1873/74-es tanévben 9022-re emelkedett.

Az egyetem azonban kinőtte kereteit, egyre nyomasztóbbá vált a helyhiány. Az országgyűlés 1879-ben törvényt hoz müegyetemi épületek létesítésére. Az épületeket két év alatt készítik el, Steindl Imre müegyetemi tanár tervei szerint. A régi helyéről 1882-ben költözik a könyvtár a Muzeum köruton lévő szakszerű könyvtárhelyiségekbe. Az olvasói igények kielégítése céljából 110 férőhelyes olvasóterem áll itt a hallgatók rendelkezésére. A könyvek száma 1885-ben már 40 302 kötet, és 339 féle folyóiratot járatnak. A könyvtár gyarapítását Wartha Vince nagy gondal és szakértelemmel végezte. Munkájában Nagy Sándor, a lelkiismeretes, hivatásos könyvtáros messzemenően támogatta.

1896. szeptember 1-től a könyvtár élére Rados Gusztáv, a matematika professzora kerül. Mint elődje, ő is rendes tagja a Magyar Tudományos Akadémiának. Tisztét 33 éven át látja el, s csak arra az időre szakítja meg, míg őt is három évre rektorrá választják.

A könyvtár töretlenül fejlődik a következő években is. Ennek eredményeképpen az 1908/1909-es tanévben az állomány már 83 188 kötet, s a kurrens folyóiratok száma 761 (8).

A LÁGYMÁNYOSI KÖNYVTÁR A FELSZABADULÁS ELŐTT

Nagyjelentőségű változást hozott az egyetem és a könyvtár életében a XX. század első évtizede. Ekkor költözik az egyetem a lágymányosi új telephelyre, aholis végre méltó elhelyezést nyer.

A könyvtár építése nagy gondal történt. A Pecz Samu által tervezett épület kiállta az idők próbáját. 1909-től - átadásától kezdve - mind a mai napig ellátja funkcióját, a többszörös igénybevétel ellenére. A könyvtárepület hármass tagozódású: egyik szárnya a nagyolvasóterem, másik a raktár, a harmadik pedig a könyvtári feldolgozás és az igazgatás helyéül szolgál. Ami történeti szempontból a legdöntőbb, az tulajdonképpen az, hogy Pecz Samu eredeti terve, a 12 szintes raktári szárny, a beruházási keretek elégtelensége miatt már kezdetben sem valósulhatott meg (9).

A könyvtár állományát jelentősen növelték a beszerzésre fordítható kielégítő vásárlási keretek mellett a hagyatékok. Ezek közül is kiemelkedett az 1911-ben elhunyt kereskedelemügyi miniszter, Hieronymi Károly 10 061 kötetből álló könyvgyűjteménye.

Rados Gusztáv rektori működésének ideje alatt, 1911 szeptemberétől 1914 szeptemberéig Tötössy Béla, az ábrázoló geometria tanára látja el a könyvtár vezetését. Ez idő tájt a könyvtár személyzete: egy könyvtárőr, egy könyvtártsiszt és egy altiszt. Ez a későbbiekben egy könyvtártsiszttal gyarapszik csupán. Ez a személyzet nem elegendő a könyvtári munka ellátására, ezért 1912-től évi 3500 korona áll rendelkezésre, napidíjasok részére.

A Központi Könyvtár mellett az egyetem tanszékein is alakulnak könyvtárak, értékes állománnyal és szeparációs törekvésekkel. Ha a könyvtári centralizációt akkor érvényesítik, ma kevesebb gondal küzdenénk.

Az első világháború visszaveti a könyvtár fejlődését. Kevés a nemzetközi kapcsolat, visszaesik a könyvkiadás is, nehézkes a posta működése. A háború után elértéktelenedik a pénz. Századunk 30-as éveinek gazdasági válsága szintén fékezően hatott a könyvtár fejlődésére. A csökkenő dotációk nem tették lehetővé a könyvtári személyzet bővítését sem.

Rados több mint három évtizedes könyvtárigazgatói működése alatt a Műegyetemi Könyvtár mégis a legnagyobb hazai műszaki könyvgyűjteménnyé vált. Az állomány nagysága az 1932/33-as tanévben: 54 112 mű 119 660 kötetben, 1261 féle folyóirat 33 431 kötetben, összesen 154 097 kötet (10). Az állomány sok, különlegesen értékes művet tartalmazott. Ezeket különböző kiállításainkon láthatja az olvasóközönség. Állandó feladatunknak tekintjük, hogy régi állományunkból a kiállítások mellett válogatást adjunk a sajtóban (11).

A Tanácsköztársaság rövid időszaka alatt válik nyilvánossá a Műegyetemi Könyvtár. A könyvtárhasználati szabályzatot sokszorosítani - sajnos - már nem lehetett. Szellemét csak néhány évtized múlva, a felszabadulás után sikerült átültetni a gyakorlatba.

Az egyetem és a könyvtár életében is jelentős változásokat hoz az 1934-es esztendő. Több intézmény összevonása révén ekkor alakul meg a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. Az új, hatalmas intézmény nem segíti a műszaki felsőoktatás fejlődését.

A könyvtár vezetésével 1933. október 31-től Radó Aurélt bízzák meg. Működése kezdetétől sok nehézséggel kell megküzdenie. Az egyetem vezetése a könyvtárak szétforgácsoltságát tovább erősítette, nem kis összegeket biztosítva az együttműködés nélküli könyvtáraknak a duplumok, könyvek és folyóiratok beszerzésére.

A Műegyetemi Könyvtár szakrendszere 1937-ben megváltozik, bevezetik az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) rendszerét, s megkezdik a nemzetközi méretű katalóguscédulák stenciles előállítását. - Az állomány az 1942/43-as tanévben már 173 861 kötet, melyből 39 178 kötet folyóirat. A könyvtár személyzete ekkor 19 fő volt.

Nem sokkal ezután a II. világháború pusztításai elérik a Műegyetemet és könyvtárát. Nagy károk keletkeznek. Laboratóriumok mennek tönkre, s a Központi Könyvtár nagyolvasótermének be rendezése is megsemmisül. Raksányi Dezsőnek az olvasótermet díszítő freskója szintén áldozatul esik az esztelenségnek. A teljes háborús kár 8000 kötet, az állomány 5-6 százaléka (12).

A KÖNYVTÁR A FELSZABADULÁS UTÁN

AZ ELSŐ ÉVTIZED

A felszabadulás utáni időszakot a könyvtár történetében is méltán lehet hősi korszaknak nevezni. A könyvtár akkori dolgozói az ablaktalan helyiségekből hordták ki a törmeléket s dacolva az időjárással, megmentették az állományt a további pusztulástól, előkészítették a könyvtár megnyitását (13). Radó Aurélt 1947-ben áthelyezik, s Herepey Árpád lesz a könyvtár igazgatója. Három évig látja el feladatát.

Az újjáépítés, majd a népi demokratikus államrend kiépítése s ennek célkitűzései: a szocialista iparosítás megteremtése, a kulturális forradalom, később pedig a mezőgazdaság szocialista át szervezése és a honvédelmi érdekek egyre nagyobb számban igényelték a mérnököket. Egyetemünk szerepe tehát megnőtt, s ezzel együttjárt a könyvtári tevékenység átalakulása is. Gyorsan változtak a nagyságrendek. Az 1952/53-as tanévben már 7363 nappali, 4966 esti és 581 levelező hallgató tanult az egyetemen, összesen 12 910 volt a hallgatók száma. Az egyetem szervezetéből kivált a mezőgazdasági és állatorvosi, valamint a közgazdaságtudományi

kar, s így homogénebb lett az egyetem profilja. 1952-ben különváltik ugyan az Építőipari Műszaki Egyetem, de a két egyetemet egyazon központi könyvtár szolgálja ki.

Herepey igazgató 1951-ben betöltötte a nyugdíjkorhatárt és Kondor Imre lett a könyvtár igazgatója. Megindult a könyvtár nagyüzemmé válása, kialakult az osztályokra tagolt szervezet. A személyzet létszáma is egyre növekedett, különösen nagy volt a létszámfelesztés 1953-ban (20 fő) (14).

A korábbi, szakok szerinti raktározásról a negyedmilliós kötetnagyság elérésekor korszerűbb formára kellett áttérni. Ez pedig az ugrószámos numerus kurrens rendszere, melyet ma is alkalmazunk. A könyvtári feladatok korszerűbb ellátásához a feltáró apparátust is ki kellett építeni. Az állomány egyes részeiről kötetkatalógusok álltak rendelkezésre, sok volt azonban a változás. Az egész könyvállományra kiterjedő rekatalogizálási munka 1951-ben indult meg. Néhány év alatt feldolgozásra került a teljes könyvállomány, s korszerű cédulakatalógus tájékoztatta az olvasókat.

A Központi Könyvtár korán felismerte politikai és kulturális nevelő funkcióit. Az ilyen célú állományrészek erőteljes gyarapításán kívül ezt bizonyítja az a tény is, hogy 1953 januárjában 3000 kötetes szépirodalmi szabadpolcot létesített (15), és mintegy 15 000 kötetes letéti állománnyal járult hozzá a kollégiumi könyvtárak kialakításához.

A könyvtári állomány elhelyezésének nehézségei az ötvenes évek elején még nem jelentkeztek. Az állomány és az állományhasználat gyors növekedése azonban jelezte, hogy a Központi Könyvtár fejlesztése megoldásra vár (16). Ma már tudjuk, hogy ez volt az az egyetlen időszak, amikor a könyvtár fejlesztése megoldható lett volna. Tegyük azonban hozzá: nem voltak könnyű helyzetben a könyvtár vezetői. Nehézséget okozott először az, hogy az Építőipari Műszaki Egyetem számára a vásárváros néven ismert lágymányosi területen jelöltek ki telephelyet, s itt önálló könyvtárépületet is terveztek (17). Később a Győri Műszaki Egyetem létesítéséről jelent meg kormányhatározat. Ezek az intézkedések bizonyos perspektívát nyújtottak a könyvtár számára.

A hallgatói létszám gyors felfutása után előtérbe került az oktatás minőségi fejlesztése, a kutatómunka megjavítása. Az ipar fejlődésével egyre nagyobb mértékű az egyetemi tanszékek ipari kutatási tevékenysége is. Ezek a változások egyre fokozódó igényeket jelentenek a Központi Könyvtárnak. Nem lehetett feltáratlanul hagyni a mintegy 100 tanszéki (intézeti) könyvtárban lévő értékes könyv- és folyóiratállományt. A tanszéki könyvtárak és a Központi Könyvtár új szerzeményei 1955-től kezdve egyaránt központi feldolgozásra kerültek. De párhuzamosan nagy erővel folyt a régi tanszéki könyvállomány feldolgozása is. 1961-ig a tanszékek teljes feldolgozott könyvanyaga mintegy 210 000 mű volt. A nagyjelentőségű könyvtárügyi jogszabályok alapján megalkadnak a könyvtárhálózatok, a Műegyetemi Könyvtár a műszaki felsőoktatási könyvtárhálózat központja lesz.

A könyvtár vezetése helyesen ismerte fel a kiadványpolitika jelentőségét. Három sorozatot indított: Műszaki Tudománytörténeti Kiadványok, Tudományos Műszaki Bibliográfiák, valamint Módszertani Kiadványok címmel. E sorozatok egyes kötetekben öltött testet a Műegyetemi Könyvtár dolgozóinak szellemi tevékenysége, a régihez képest már szélesebb profilu könyvtári munkában.

A könyvtárhasználat megnőtt. Az 1955-ös évben már 223 439 kötetet olvastak és kölcsönöztek a Műegyetemi Könyvtárból. Egyre több a külső igénylő: a gyárak, tervezőirodák mérnökei, kutatói találják meg a könyvtárban a munkájukhoz szükséges szakirodalmat.

Az ellenforradalom károkat okoz a könyvtárnak is. Most nem sérül meg a könyvtár, a károk abból keletkeznek, hogy a disszidenseknél kintlévő könyvek és folyóiratok jelentős része visszaszerezhetetlenné válik.

KÖZELMÚLT ÉS JELEN

A könyvtár igazgatásával 1957 decemberében Ladányi Antalt, a könyvtár egyik legrégebbi munkatársát bizzák meg, majd 1958-ban igazgatóvá nevezik ki.

Nagyszabásu tervek készülnek az egyetem fejlesztésére. Figyelembe veszik a Központi Könyvtár igényeit is. Ez szükségszerű, hiszen a Műegyetemi Könyvtár évente 10-15 000 kötet könyvvel,

több mint 3000 kötet folyóirattal gyarapodik, s már kezdenek érezhetővé válni az állomány tárolásának nehézségei, kevés az olvasótermi férőhely, és a könyvtár dolgozóinak elhelyezésére a könyvtáráépület szűknek bizonyul. A kinevezett dolgozók száma 1963-ban 72 fő, akiknek munkáját 10-15 részfoglalkozású munkatárs segíti. Ladányi Antal igazgató 1963. augusztus 31-én 40 évi szolgálat után nyugállományba vonul, de részfoglalkozásban mindmáig munkatársa a könyvtárnak. 1963. szeptember 1-i hatállyal e sorok íróját nevezik ki igazgatónak.

Növekednek a könyvtárral szemben az elvárások. A két egyetem oktatói kézzelfoghatóbban akarják észlelni a könyvtár tevékenységét és hatását. A könyvtár vezető munkatársai bevezető előadásokat tartanak az egyetem I. évfolyamos hallgatóinak, s 1964 óta minden diák megkapja a könyvtár nyomtatott tájékoztatóját (18). Törvényszerű volt, hogy a népes olvasótábor nyilatkozhassék igényeiről. A közel 1000 kitöltött kérdőív feldolgozása hosszabb időt vett igénybe és számtalan intézkedést követelt. Az elemzéseket tartalmazó publikációk (19) a hazai könyvtárügyben nemcsak a tényanyag, hanem a módszerek és a reagálások tekintetében is érdeklődést keltettek.

A könyvtár vezetőségének energiáját nagy részben nemcsak a jelen problémáinak megoldására, hanem a jövőre kellett összpontosítania. 1963. decemberében készült el a Műegyetemi Könyvtár 20 éves fejlesztési terve. A könyvtárfejlesztés fáziskésését azonban már nem lehet behozni. A könyvtári üzemek gépparkja elavult, sürgős korszerűsítésre volt szükség. 1964-1965-ben került sor a könyvkötészet gépeinek cseréjére, új xeroxgépek üzembeállítására; 1967-ben új Adréma-gépek, 1969-ben pedig egy automata xeroxgép és mikrofilm felvevőberendezés járultak hozzá a könyvtári üzemek korszerűsítéséhez.

Az állomány elhelyezésének nehézségei a fölös és elavult művek nagyarányú kivonását tették szükségessé. Ez a munka különösen akkor vált intenzívvé, amikor 1967-ben a két egyetem ismét egyesült, s tényé vált, hogy a Műegyetemi Könyvtárnak a 6 kar könyvtári ellátásáról kell gondoskodni s az állománynak kis része sem kerül Győrbe. A jubileumot megelőző évtizedben az állományból kivonásra került közel 100 000 kötet. A felszabaduló raktári férőhelyre új, modern szakirodalmi forrásanyag került. Az állomány, az egyetem profiljának és a gyűjtőköri elhatárolásnak megfelelően - homogénabb, mint korábban volt.

A műszaki felsőoktatásban a 60-as évek elején a harmadik oktatási reform megvalósításán fáradoztak. A Műegyetemi Könyvtár a nemzetközi oktatáspolitikai s módszertani tapasztalatok megismertetése érdekében, dokumentációs szolgáltatásként megindítja a Felsőoktatási Szakirodalmi Tájékoztatót, valamint az Európai műszaki egyetemek és főiskolák szakosítási rendje c. kiadványsorozatot. További kötetek jelennek meg a három korábbi kiadványfajta sorában is. A tudományos munka segítéséhez létre kellett hozni a tájékoztatási apparátust. A csirájában már 1952-ben meglévő tájékoztatási részleg osztállyá szerveződik, s a karok profilja szerinti mérnökök végzik (az egyetemi vezetés és kutatás egyre magasabb színvonalu igényei alapján) a tájékoztatási tevékenységet. A tudományos munkához az utolsó évtizedben a könyvtár több mint 330 szakbibliográfiát készített. Egymás után jelennek meg a szakirodalomkutatás segédkönyvei, majd ezek alapján megindul a mérnökhallgatók szakirodalmi oktatása, amit 1966-ban miniszteri utasítás is elrendel.

A harmadik ötéves tervben visszaesik a könyvtár könyvbeszerzése, az egyetemre párhuzamosan több helyre járó folyóiratok közül az utóbbi években több mint 900-at mondunk le. A szakirodalom nagymértékű és világméretű drágulását és az információs anyagok számszerű növekedését a költségvetés nem tudja nyomon követni, bár egyetemünk évente már 11 millió forintot fordít könyvek és folyóiratok beszerzésére. Az olvasóforgalom adatai azonban továbbra is kedvező képet mutatnak. A beiratkozott olvasók száma évente 10-11 000, a használt kötetek száma pedig 1971-ben 273 414 volt. A könyvtár nemzetközi kiadványcsere-tevékenysége is jelentős. Jelenleg 72 ország 900 intézményével vagyunk aktív cserekapcsolatban.

A Műegyetemi Könyvtár dolgozóinak száma 1973-ban 94 fő, de a részfoglalkozásu munkatársakkal együtt meghaladja a 120 főt. A régi épületben nagy a zsufoaltság.

Áttekintve a Műegyetemi Könyvtár 125 évét, megállapíthatjuk, hogy az intézmény hasznosan segítette az egyetem és az ipar munkáját, s országosan is számottevő értékű gyűjteménnyel rendelkezik.

Valljuk, hogy a jó könyvtári tevékenység mindenekelőtt az emberek szeretetén, a segíteni akaráson alapul. A könyvtár minden dolgozójának fáradhatatlanul kell dolgoznia, hogy méltó lehessen

a nagymultu intézmény hagyományaihoz, érdemes elődeink tevékenységéhez. Az ünnep pillanataiban ígérjük: tőlünk telhetően mindent megteszünk, hogy a szocialista társadalom felépítése érdekében tevékenykedők munkája minél sikeresebb legyen. Szeretnénk, ha egyetemünk ma is büszke lenne könyvtárára!

J E G Y Z E T E K

1. A kereskedelmi és azzal kapcsolatban lévő tárgyak iránt kiküldött kerületi választmánynak jelentése 1843. I-VII. Pozsony, 1843. III. A Központi Műegyetemről, Vállas Antal munkája.
2. Móra László: A Műegyetemi Könyvtár története. 1848-1948. Bp. 1971. 226 p. (Műszaki Tudománytörténeti Kiadványok 22.sz.) 12-13.p.
3. Móra László: i. m. 14.p.
4. Móra László: i. m. 26.p.
5. Móra László: i. m. 33.p.
6. Beszéddek, melyek a József-műegyetem negyedszázados jubileuma és önkormányzata életbeléptetése ünnepén tartattak, Buda, Egyet. ny. 1872. 36-37.p.
7. Móra László: i. m. 53.p.
8. Móra László: i. m. 67. és 68.p.
9. Kéki Béla: Egyetemi könyvtárak építése Magyarországon századunk első évtizedében, = A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának Évkönyvei. 1. Bp., Tankönyvkiadó, 1967. 247-267.p.
10. Móra László: i. m. 115.p.
11. Verbóczi Gyuláné: Arithmetica vagy számvetésnek mestersége. (Tallózás a régi és ritka könyvek gyűjteményében.) = Műszaki Egyetemi Könyvtáros, Bp. 4.évf. 1967. 1.sz. 23-27.p.

12. Dr. Herepey Árpád igazgató jelentése 1948. márciusában (Közp. Könyvt. irattára 80/1948. sz.) a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium számára.
13. Végh Ferenc: Akkor, 1944-45-ben. (Dokumentumok, emlékek, emlékezések.) = Műszaki Egyetemi Könyvtáros, 7.évf. 1970. 1.sz. 2-6.p.
14. Héberger Károly: A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának 25 éves fejlődése. = Műszaki Egyetemi Könyvtáros, 7.évf. 1970. 1.sz. 7-14.p.
15. A szabadpolcos rendszer kezdeményezője Kéki Béla volt.
16. Héberger Károly: Könyvtárunk épületbővítési terveinek variánsai. = A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának Évkönyvei, 2. 1971. Bp. 1972. 197-216.p.
17. Keszei Pál: A Budapesti Műszaki Egyetem településtörténete. Bp. 1971. Házi soksz. 86.p.
18. Kéki Béla: Tájékoztató a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtáráról. Bp. Tankönyvkiadó, 1964. 16.p.
19. Végh Ferenc: A budapesti műegyetemi hallgatók és a könyvtárak. Egy kérdőíves felmérés eredményeiből. = Könyvtári Figyelő, Bp. 11.évf. 1965. 341-348.p., továbbá Végh Ferenc: Könyv - könyvtár - olvasó. Egy kérdőíves olvasóelemzés tanulmányai. = A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának Évkönyvei, 1. 1967. Bp. Tankönyvkiadó, 166-199.p.